

INFORMÁCIE PRE VEREJNOSŤ

(podľa § 15a zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva
v znení neskorších predpisov)

Obec Kráľov Brod v súlade s § 15, ods. 1 písm. a) a § 15a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov zverejňuje na svojej internetovej stránke informácie pre verejnosť, ktoré zahŕňajú:

- A. informácie o zdroji ohrozenia,
- B. informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území a životnom prostredí,
- C. nebezpečné vlastnosti a označenie látok a prípravkov, ktoré by mohli spôsobiť mimoriadnu udalosť,
- D. informácie o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach,
- E. úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti,
- F. podrobnosti o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva,
- G. odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností.

Civilná ochrana je systém úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku, spočívajúcich najmä v analýze možného ohrozenia a v prijímaní opatrení na znižovanie rizík ohrozenia, ako aj určenie postupov a činnosti pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí.

Poslaním civilnej ochrany je v rozsahu ustanovenom zákonom chrániť život, zdravie a majetok a utvárať podmienky na prežitie pri mimoriadnych udalostiach a počas vyhlásenej mimoriadnej situácie.

Základné pojmy

Mimoriadnou udalosťou sa rozumie živelná pohroma, havária, katastrofa, ohrozenie verejného zdravia II. stupňa alebo teroristický útok, pričom:

- a) **živelná pohroma** je mimoriadna udalosť, pri ktorej dôjde k nežiaducemu uvoľneniu kumulovaných energií alebo hmôt v dôsledku nepriaznivého pôsobenia prírodných síl, pri ktorej môžu pôsobiť nebezpečné látky alebo pôsobia ničivé faktory, ktoré majú negatívny vplyv na život, zdravie alebo na majetok,
- b) **havária** je mimoriadna udalosť, ktorá spôsobí odchýlku od ustáleného prevádzkového stavu, v dôsledku čoho dôjde k úniku nebezpečných látok alebo k pôsobeniu iných ničivých faktorov, ktoré majú vplyv na život, zdravie alebo na majetok,
- c) **katastrofa** je mimoriadna udalosť (MU), pri ktorej dôjde k narastaniu ničivých faktorov a ich následnej kumulácii v dôsledku živeľnej pohromy a havárie.

Ohrozenie je obdobie, počas ktorého sa predpokladá nebezpečenstvo vzniku alebo rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

A. INFORMÁCIE O ZDROJI OHROZENIA

(Lit.: Výpis z analýzy možného vzniku mimoriadnej udalosti v okrese Galanta, Číslo: OU-GA-OKR-2019/003297-7 zo dňa 22. júl 2019)

1. MOŽNÉ RIZIKÁ VZNIKU MIMORIADNYCH UDALOSTÍ

1.1. OHROZENIE MIMORIADNYMI JAVMI POVETERNOSTNÉHO A KLIMATICKÉHO CHARAKTERU

K mimoriadnym javom poveternostného a klimatického charakteru patria

a) vietor (výchrice)	e) hmly
b) teplotné extrémny (horúčavy, mrazy)	f) snehové lavíny,
c) búrky a prívalové dažde (krupobitie)	g) snehové kalamity
d) inverzia	h) námrazy a poľadovice

Námrazy sa zvyknú vyskytovať na ceste II/561 v úseku Trstice – Veľký Meder. Poľadovice majú negatívny dopad na cestnú dopravu.

2. OBLASTI MOŽNÉHO OHROZENIA POVODŇAMI, OBLASTI MOŽNÉHO OHROZENIA V PRÍPADE PORUŠENIA VODNEJ STAVBY (VRÁTANE ODKALÍSK)

a) Povodne

Všeobecná charakteristika ohrozenia územia povodňami

Povrchové vodné toky na území okresu sú tvorené sieťou vzájomne rozlične poprepájaných riek, riečok, potokov a kanálov. Na základe veľkosti ich objemového prietoku sú najvýznamnejšie rieky Váh, Malý Dunaj, Čierna Voda a Dudvák. K menším tokom patria Gidra, Salibský Dudvák, Šárd, Zajarčie, Derňa a umelo vytvorené kanály.

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p, na základe Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23.októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík zverejnil na internetovej stránke <https://mpompr.svp.sk> mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika vodných tokov Slovenska.

Mapy povodňového ohrozenia sa vypracúvajú pre geografické oblasti, v ktorých bola v predbežnom hodnotení povodňového rizika identifikovaná existencia potenciálne významného povodňového rizika a oblasti, v ktorých možno predpokladať pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika.

Mapy povodňového rizika obsahujú údaje o potenciálne nepriaznivých dôsledkoch záplav spôsobených povodňami, ktoré sú zobrazené na mapách povodňového ohrozenia.

Závažnosť a časové faktory ohrozenia a hodnotenie dopadov na obyvateľstvo a dopravu

Na mapách povodňového rizika sú uvedené údaje o odhadovanom počte povodňou potenciálne ohrozených obyvateľov a o druhoch hospodárskych činností na povodňou potenciálne ohrozenom území. Pri zaplavení ciest sa komplikuje pohyb občanov, zásobovanie obyvateľstva ako aj ekonomická činnosť.

Rieka Stará Čierna voda preteká cez severo-východnú časť územia obce, ale po vykonaných úpravách brehov nie je zdrojom ohrozenia obyvateľov obce povodňami.

3. OBLASTI MOŽNÉHO OHROZENIA VŠETKÝMI DRUHMI DOPRAVY

a) Cestná doprava (nebezpečné a rizikové úseky cestných komunikácií)

V okrese je vybudovaná hustá sieť komunikácií. Medzi najdôležitejšie a pravdepodobne najviac zaťažené patrí aj:

- cesta II. triedy č. 561 (Galanta – Trstice).

Oblasti ohrozené cestnou dopravou v okrese tvoria obce, ktorých katastrálnym územím vedú najfrekventovanejšie cestné siete. Dopravnými haváriami sú ohrozované životy a zdravie účastníkov cestnej premávky, ako aj osôb nachádzajúcich sa resp. bývajúcich v blízkosti ciest, okolitý majetok a životné prostredie. Zapríčiňujú tiež krátkodobé alebo dlhodobé uzávery komunikácií.

4. OBLASTI MOŽNÉHO OHROZENIA ÚNIKOM NEBEZPEČNEJ LÁTKY VYPLÝVAJÚCE Z CHARAKTERISTIKY NL

a) Jadrové zariadenia

Rozhodnutím Úradu jadrového dozoru SR č. 355/2007 z 2. 11. 2007 je vzdialenosť oblasti ohrozenia pre Jadrové zariadenie V2 Jaslovské Bohunice stanovená do 21 km od stredu ventilačného komína pri Hlavnom výrobnom bloku JZ SE-EBO V-2. Naša obec leží mimo vymedzeného pásma ohrozenia.

b) Preprava nebezpečných látok

Všeobecná charakteristika ohrozenia územia prepravou nebezpečných látok

Mimoriadne udalosti spojené s únikom nebezpečných chemických látok (NCHL) vznikajú aj pri ich preprave po cestných.

Ohrozenie vyplýva z *prepravných trás*. Ich označenie je centrálné ustanovené. V okrese Galanta sú to tie, z ktorých aspoň časť prechádza jeho územím.

Ohrozenie obce pri preprave NCHL:

<i>Hlavné prepravné trasy</i>		<i>Mestá a obce v oblasti ohrozenia</i>
<i>Označenie</i>	<i>Trasa</i>	
C5	Trnava- Sereď- Galanta- Veľký Meder- Medveďov	Sereď, Gáň, Galanta, Matúškovo, Dolné Saliby, Kráľov Brod , Trstice

Závažnosť ohrozenia

Pri dopravných haváriách s únikom NCHL nie sú vopred známe ich množstvá, presné miesta vzniku ani podmienky ich uvoľnenia.

Na určenie oblasti ohrozenia po vzniku MU spojenej s únikom NCHL pri preprave sa uplatňujú ustanovenia - §7 vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z.:

- podľa § 1 písm. b) (prepravy NL) sa určuje a vyhodnocuje podľa skutočnej situácie v závislosti od množstva a druhu uniknutej NL, meteorologickej situácie, doby úniku a výsledkov monitorovania. Ak nie je známy druh NL, na účely okamžitého zásahu sa oblasť ohrozenia člení na:

1. pásmo priameho ohrozenia NL, ktorého vonkajšia hranica je minimálne 50 metrov od zdroja ohrozenia daná stredovým uhlom 360 stupňov,

2. ochranné pásmo, ktorého vonkajšia hranica je minimálne 100 metrov od zdroja ohrozenia daná stredovým uhlom 360 stupňov,
3. pásmo ohrozenia výparmi NL, ktoré je na účely predbežného vyhodnotenia dané 40 – stupňovým výsekom, pričom jeho stred je orientovaný v smere prízemného vetra,
4. bezpečný priestor, v ktorom sa výskyt NL nepredpokladá a ktorý je vzdialený najmenej 100 metrov od miesta výskytu NL.

5. OBLASTI MOŽNÉHO OHROZENIA VZNIKOM CHORÔB A EPIDÉMIÍ

a) **Ochorenia ľudí (riziko vzniku ochorení a epidémií)**

Medzi nebezpečné infekčné ochorenia patria: *detská obrna, SARS, variola, hemoragické horúčky, osýpky, vtáčia chrípka, syndrómy neznámej etiológie pre infekčnú etiológiu s pozitívnou epidemiologickou anamnézou.*

b) **Ochorenia zvierat**

Nasledovné choroby zvierat podliehajú kontrole, prevencii a diagnostike: *Slintačka a krívačka, Klasický mor ošípaných, Africký mor ošípaných, Vezikulárna choroba ošípaných, Katarálna horúčka oviec (Blue tongue), Africký mor koní, Vtáčia chrípka (Mor hydiny), Pseudomor hydiny, Choroby rýb a mäkkýšov.*

Zdrojom ohrozenia nebezpečnými biologickými látkami na území obce je veľkochov hovädzieho dobytku a hydiny v AGROSTAAR KB spol. s r.o.

c) **Závažné priemyselné havárie**

Na teritóriu obce sa nenachádzajú objekty v ktorých by mohli vzniknúť priemyselné havárie.

d) **Letecká prevádzka**

Nad teritóriom obce vedie letová trasa v úseku medzi Bratislavou a Štúrovom.

B. INFORMÁCIE O MOŽNOM ROZSAHU MIMORIADNEJ UDALOSTI A NÁSLEDKOV NA POSTIHNUTOM ÚZEMÍ A ŽIVOTNOM PROSTREDÍ,

Povodne a záplavy z povrchových vodných tokov

Oblasti možného ohrozenia povodňami a záplavami sú dislokované predovšetkým v okolí uvedeného vodného toku. Náhle zvýšenie hladiny rieky a prudké zrýchlenie toku vody môže vytvárať riziká ohrozenia životov a zdravia obyvateľov v dôsledku tvorby silného prúdu vody. Ten môže mať potenciál na strhávanie prekážok ktoré má v ceste, alebo ich poškodzovať, a to vrátane mostu, dopravných komunikácií, elektrických stĺpov atď. Následkom sú problémy s dodávkami energií, zásobovaním obyvateľstva pitnou vodou, potravinami. Podmienky na bývanie občanov v domoch sú na určitú dobu obmedzené alebo úplne znemožnené. Povodne sú spravidla sprevádzané veľkými materiálnymi škodami. Na zaplavených územiach dochádza k znehodnoteniu úžitkových vlastností budov, obytných priestorov, pivníc, priemyselných stavieb a pod. Negatívny je tiež vplyv na celkové životné prostredie, v dôsledku úhynu vegetácie znečistenia zdrojov pitnej vody, premnoženia plesní a iných choroboplodných mikroorganizmov.

Mimoriadne javy poveternostného a klimatického charakteru

Zvýšenie hladiny podzemných vôd

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

V prípade plošného zdvihnutia podzemných vôd tieto zaplavujú nielen pivnice a suterénne priestory budov ale vytvárajú aj plošné jazerá na povrchu terénu a poliach, kde ničia úrodu resp. znemožňujú realizáciu poľnohospodárskych prác. Následky bývajú podobné ako v prípade povodní, avšak celkovo s menším dopadom na bežný život, najmä pokiaľ ide o dodávky energií a zásobovanie resp. potrebu evakuácie obyvateľov.

Možnosť výskytu snehových kalamít

Veterné počasie, rovinatý charakter terénu v okolí obce a nedostatok prirodzených vetrolamov zapríčiňujú v zimnom období výskyt snehových kalamít, hlavne na cestných úsekoch kolmých na prevládajúce smery vetra. Zložitá situácia sa môže vytvoriť v dôsledku dopravných havárií, alebo v zimnom období na úsekoch s nebezpečenstvom tvorby snehových závejov.

Lesný požiar

Možný rozsah mimoriadnej udalosti a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

Okrem priameho nebezpečenstva a následkov ohňa môže spôsobiť nepriaznivý vplyv na obyvateľstvo a životné prostredie aj tvorba hustého dymu v prípade ich požiaru.

HAVÁRIE

Ohrozenia nebezpečnými biologickými látkami

Za možné zdroje ohrozenia biologickými látkami sa v bežnej mierovej dobe považujú veľkochovy zvierat – možnosť vzniku nákazy resp. hromadne prenosného ochorenia: slintačka a krívačka, klasický mor ošípaných, mor hydiny (aviárna influenza) a zhubná katarálna horúčka oviec (Blue tongue).

Po uplynutí inkubačného času dochádza následne k šíreniu infekčných ochorení, intenzita šírenia ochorení závisí od:

- prítomnosti prenášačov (komáre, kliešte, drobné hlodavce, blchy...),
- typu vyvolávajúceho mikroorganizmu a jeho schopnosti šírenia sa, vyvolávania ochorení u ľudí a schopnosti prežívania vo vonkajšom prostredí,
- odolnosti ľudského organizmu voči danému ochoreniu,
- prítomnosti geneticky pozmenených mikroorganizmov.

Úniky nebezpečných látok pri všetkých druhoch preprav

Zdroje sú určené *prepravnou trasou*:

<i>Prepravné trasy</i>		<i>Vybrané NCHL (prepravované v najväčšom množstve podľa jednotlivých trás)</i>
<i>Ozna- čenie</i>	<i>Smer</i>	
<i>C5</i>	<i>Trnava- Sereď– Galanta– Dunajská Streda– Veľký Meder- Medveďov</i>	<i>pentány, butylacetát, kyselina chlorovodíková</i>
<i>Z4</i>	<i>Bratislava–Galanta–Šaľa (Štúrovo alebo Komárno)</i>	<i>anilín, hydroxid sodný, chlór</i>

Poznámka: vozidlo prevážajúce nebezpečnú látku môže prechádzať aj cez územie našej obce.

Časové faktory ohrozenia a hodnotenie dopadov na obyvateľstvo, dopravu a ŽP

Nepriaznivým faktorom takýchto typov havárií je rýchlosť pôsobenia, kedy vzniká časová tieseň na realizáciu opatrení pre zabezpečenie ochrany obyvateľstva ako sú varovanie, evakuácia resp. ukrytie v uzatvorených a utesnených budovách, najlepšie na 3. poschodí a vyššie. Pri úniku prepravovaných NCHL sa predpokladá, že príde k okamžitému ohrozeniu okolia havárie s krátkodobými, prípadne strednodobými následkami (24 - 48 h).

Rozsah a charakter škodlivých účinkov na obyvateľstvo, dopravu a životné prostredie závisia od viacerých faktorov ako sú napr.: skupenský stav látky, jej nebezpečné vlastnosti, množstvo uvoľnenej látky, rýchlosť úniku, meteorologické podmienky, rýchlosť a účinnosť realizácie havarijných opatrení atď. Priame ohrozenie obyvateľstva hrozí najmä, ak dôjde ku vzniku oblaku nebezpečnej látky, ktorý sa rýchlo rozširuje a môže zasiahnuť zastavané územie resp. miesta sústredenia osôb, ako aj pri hrozbe výbuchu. K vážnemu poškodeniu životného prostredia môže prísť pri úniku kvapalnej NL do pôdy resp. do podzemných vôd.

Čas vzniku, typ ani podmienky takýchto udalostí nie je možné jednoznačne vopred stanoviť. Vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov ustanovuje určovanie oblasti ohrozenia až po vzniku mimoriadnej udalosti takéhoto charakteru. Ohrozenie môže vzniknúť v okolí cestných komunikácií.

V zmysle § 7 ods. 2 písm. b) citovanej vyhlášky, ak pri preprave nebezpečných látok nie je známy druh nebezpečnej látky na účely okamžitého zásahu sa za bezpečný priestor, v ktorom sa výskyt nebezpečnej látky nepredpokladá, považuje priestor vzdialený najmenej 100 metrov od miesta výskytu nebezpečnej látky.

Následky na postihnutom území a životnom prostredí závisia od množstva a druhu uniknutej látky a jej nebezpečných vlastností, ktoré sú uvedené v bode v časti c. týchto informácií.

KATASTROFY

Havárie jadrových zariadení

V prípade havárie jadrového zariadenie V2 Jaslovské Bohunice a vyhlásenia evakuácie je naša obec povinná umiestniť evakuované obyvateľstvo v počte 1021 osôb z ohrozeného územia obce Kľačany na svojom území. Evakuantov plánujeme umiestniť vo vhodných ubytovacích zariadeniach a v rodinných domoch.

Letecká prevádzka

Zdroje:

Nad teritóriom obce vedie letová trasa v úseku medzi Bratislavou a Štúrovom. Náhodný pád lietadla môže ohroziť životy a majetok obyvateľov obce.

C. NEBEZPEČNÉ VLASTNOSTI A OZNAČENIE LÁTKOK A PRÍPRAVKOV, KTORÉ BY MOHLI SPÔSOBIŤ MIMORIADNU UDALOSŤ

V ďalšom texte sú popísané tie nebezpečné chemické látky, ktoré predstavujú zdroj ohrozenia v rámci územného obvodu. **V prípade prepravovaných NCHL ide o vytypované druhy.**

AMONIAK (SK), AMMONIA (EN), CAS číslo: 7664-41-7

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1005	
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 268 (2-plyn, 6-jedovatý, 8-žieravý)	
Bezpečnostné značenie (nálepka) 2.3	 8

Charakteristika a nebezpečné vlastnosti

Amoniak je pri bežnom tlaku a teplote bezfarebný plyn (teplota varu za normálnych podmienok je -33,5°C) s charakteristickým prenikavým, ostrým, silne dráždivým zápachom. V plynnom skupenstve je mierne ľahší ako vzduch. Je toxický, málo horľavý, za tepla (požiaru) sa rozkladá na nitrózne plyny, pri vyšších teplotách > 650° C je samovznietivý. V zmesi so vzduchom je v určitom rozmedzí koncentrácií výbušný. Je veľmi dobre rozpustný vo vode, s kyselinami reaguje za vzniku amónnych solí. Koroduje farebné kovy, galvanizované predmety, meď a zlúčeniny medi. Skladuje a prepravuje sa skvapalnený pod tlakom. Vytiekajúca kvapalina prechádza rýchlo do plynnnej fázy. Pri rozpínaní plynu sa môžu krátkodobo tvoriť hmla, ktoré sú ťažšie ako vzduch.

Dlhý účinok nižších koncentrácií vedie k poškodeniu obdobnému ako u iných dráždivých látok. Sú to neprijemnosti s podráždenými spojivkami, dráždenie sliznice nosohltanu, priedušiek a kašeľ. Vyššie koncentrácie poškodzujú oči. Pobyt vo vysokých koncentráciách (najmä v uzavretom priestore), má za následok pocit silného podráždenia dýchacích ciest, očí a môže dôjsť ku krčom a zavodeniu pľúc - edému.

Jeho následkom môže byť náhla smrť udusením. Styk s tekutinou vyvoláva ťažké omrzliny.

Nad hladinami vôd sa môžu vytvárať hmla a pary so silnými dráždivými účinkami. S vodou tvorí látka silne leptavú zmes aj pri zriedení. Vzhľadom k životnému prostrediu je veľmi toxický pre vodné organizmy (predovšetkým ryby), pričom významnú úlohu zohráva jeho veľmi dobrá rozpustnosť vo vode. Môže meniť pH - hodnotu ekologických systémov, spôsobuje okysľovanie pôd a podporuje eutrofizáciu vôd (premnoženie rias a siníc).

CHLÓR (SK), CHLORINE (EN), CAS číslo: 7782-50-5

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1017	
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 266 (2-plyn, 66- veľmi jedovatý)	
Bezpečnostné značenie (nálepka): 2.3	 8

Charakteristika a nebezpečné vlastnosti

Chlór je žltozelený, štipľavo zápachajúci, jedovatý, žieravý, nehoreľavý plyn. Je veľmi reaktívny. S mnohými prvkami reaguje za vzniku plameňa. Napadá kovy. S vodíkom tvorí traskavý plyn, ktorý pri prívode tepla a svetla exploduje. Plyn sa len nepatrne rozpúšťa vo vode.

Vyskytuje sa ako stlačený alebo skvapalnený v tlakových fľašiach, sudoch alebo cisternách. V kvapalnom stave je svetlý, bezfarebný. Po uvoľnení rýchlo prechádza do plynného stavu. Pri rozpínaní chlóru sa rýchlo tvorí veľké množstvo chladnej hmla. Plyn a hmla sú ťažšie ako vzduch.

Po inhalačnej expozícii sa objavuje kašeľ, bolesti na prsiach, zvracanie (v niektorých prípadoch krvavé), pocit dusenia a bolesti hlavy. Nadýchanie sa chlóru vedie k poleptaniam dýchacích ciest a pľúc. Je možný pľúcny edém, ktorý môže vzniknúť s oneskorením až 2 dní. Vyvoláva poleptanie očí a podráždenie kože, až po tvorbu pľuzgierov. Pri styku so skvapalnenou formou sa môžu vyskytnúť omrzliny.

Nad hladinami vôd sa môžu vytvárať jedovaté leptavé zmesi. Chlór reaguje s mnohými anorganickými a organickými látkami spravidla za uvoľnenia tepla. Organické látky môžu v plynnom chlóre horieť. Z biologického hľadiska má látka vysokotoxické účinky na vodu. Je nebezpečná najmä pre ryby a vodné organizmy. S vodou tvorí toxické zlúčeniny aj napriek riedeniu.

KYSELINA SÍROVÁ (SK), roztoky \geq 51%, SULPHURIC ACID (EN),
CAS číslo: 7664-93-9

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1830	
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 80 (8-žieravá)	
Bezpečnostné značenie (nálepka):	8

Charakteristika a nebezpečné vlastnosti

Bezfarebná, bez zápachu, hygroskopická, s vodou dobre miešateľná, jedovatá kvapalina. Jej pary sú ťažšie ako vzduch. Látka nesmie prísť do styku s vodou, alkalickými kovmi, amoniakom, oxidmi fosforu, fosforom, lúhmi, kyselinami, hydridmi, permanganátmi, dusičnanmi, karbidmi, organickými rozpúšťadlami, a. i..

Pary spôsobujú silné dráždenie, resp. poleptanie očí, dýchacích ciest a pokožky. Styk s kvapalinou vedie k vážnemu poškodeniu tkanív (najťažšie formy chemických popálenín III. stupňa až hĺbkové zuhoľnatenie postihnutých častí. Koncentrovaná kyselina odvodňuje a spôsobuje bolestivé rany.

Príznaky - pálenie očí a pokožky, nosnej a hrtanovej sliznice, silné dráždenie na kašeľ, dýchacie ťažkosti, pri požití prudká páľivá bolesť dutiny ústnej a zažívacieho traktu, bolesti brucha, črevné a žalúdočné poruchy, nevoľnosť, zvracanie až šokový stav.

Ekologické informácie: je toxická pre ryby a planktón, aj v zriedenej forme má žieravé účinky, nespôsobuje biologický nedostatok kyslíka, znehodnocuje zdroje pitných, povrchových vôd a pôdu, posúva hodnoty pH. Škodlivinu je zakázané vypúšťať do akýchkoľvek zdrojov vôd a do pôdy.

PENTÁN (SK), PENTANE (EN), CAS číslo: 109-66-0

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1265	
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 33 (ľahko vznetlivá kvapalina)	
Bezpečnostné značenie (nálepka):	3

Pentán je veľmi horľavá prchavá bezfarebná kvapalina bez zápachu, prípadne benzínového zápachu. Je ľahší ako voda, vo vode málo rozpustný. Pary sú ťažšie ako vzduch (relatívna hustota pár = 2,49). Výpary môžu tvoriť so vzduchom výbušnú zmes pri normálnych teplotách. Môže sa

elektrostaticky nabíjať. Reaguje s oxidačnými činidlami. Pri úniku do kanalizácie hrozí nebezpečenstvo výbuchu.

Vysoké koncentrácie pár majú narkotický účinok, môžu spôsobiť ospalosť alebo závraty a poruchy srdcového rytmu. Dlhodobé vdychovanie môže vyvolať edém a zápal pľúc. Kvapalina dráždi oči a pokožku. Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky. Symptómy: únava, bolesti hlavy, závrat, poruchy srdcového rytmu, bezvedomie, zastavenie dýchania.

Ak prenikne do pôdy alebo vody, môže ohroziť dodávku pitnej vody. Pentán je jedovatý pre vodné organizmy. Vo vodnej zložke životného prostredia môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky.

KYSELINA DUSIČNÁ (SK), roztoky \geq 70%, NITRIC ACID (EN), CAS č.: 7697-37-2

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 2031			
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 885 (silne žieravá horenie podporujúca látka)			
Bezpečnostné značenie (nálepka): 5.1		8	

Nehorľavá, bezfarebná až hnedá, štiplavo páchnuca, s vodou neobmedzene miešateľná, na vlhkom vzduchu dymiaca jedovatá kvapalina ťažšia ako voda. Je stála iba v zriedenom stave. Vyvíja na vzduchu vysoko jedovaté hnedé až žlté pary, ktoré sú ťažšie ako vzduch. Reaguje s kovmi za vzniku vodíka a nitróznych plynov, pri styku s horľavými resp. organickými látkami hrozí nebezpečenstvo vzniku samovznietenia.

Pary spôsobujú ťažké poleptanie očí, dýchacích ciest, pľúc i kože. V ťažkých prípadoch je možný edém pľúc. Môže sa prejaviť s oneskorením až do 2 dní. Pri nadýchaní je preto v každom prípade potrebné lekárske ošetrovanie. Vysoké koncentrácie pár (nitróznych plynov) spôsobujú poruchy centrálného nervového systému. Styk s tekutinou vedie k ťažkému poleptaniu zasiahnutých častí tela. Rany sa hoja neobvyčajne pomaly. Príznaky: pálenie a bolesti očí, slizníc - nosných, hltanových a kože, dýchavičnosť.

Kyselina dusičná je nebezpečná pre zdroje pitnej vody. Je toxická pre ryby a planktón.

ANILÍN (SK), ANILINE (EN), CAS číslo: 62-53-3

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1547		
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 60 (jedovatá alebo zdraviu škodlivá látka)		
Bezpečnostné značenie (nálepka): 6		

Jedovatá olejovitá bezfarebná až nahnedlá kvapalina s charakteristickým aromatickým zápachom, ťažšia ako voda. Na svetle hnedne. Vo vode je čiastočne rozpustná a tvorí s ňou jedovatú zmes. Prudko reaguje pri styku s oxidačnými činidlami a kyselinami. Je horľavá. Pri silnom zahriatí alebo požari sa rozkladá za vzniku vysoko jedovatých pár, ktoré obsahujú nitrózne plyny. Pary sú ťažšie ako vzduch a v určitom rozmedzí koncentrácie vytvárajú so vzduchom výbušnú zmes.

Kvapalina aj pary sa vstrebávajú i kožou. Anilín je silný krvný jed. Mení krvné farbivo (vzniká methemoglobulín) a poškodzuje červené krvinky (hemolýza). Následkom je poškodenie ľadvín a pečene. Počiatočný pocit dobrej pohody (anilínové opojenie) zvädza považovať situáciu za nevinnú. Alkohol nebezpečne zvyšuje jedovatosť anilínu. Pri väčších otravách sa prejavujú účinky na nervový systém. Pri ťažkej otrave nastáva hlboké bezvedomie. Príznaky: modré sfarbenie (cyanóza) začínajúce sa na perách a pod nechtami, veselá nálada, silné bolesti hlavy, nevoľnosť, zvracanie, slabosť, závrate, možné poruchy srdcového rytmu, podráždenie močového mechúra, krvavý moč, problémy s dýchaním, eventuálne kŕče, bezvedomie.

D. INFORMÁCIE O SPÔSOBE VAROVANIA OBYVATEĽSTVA A O ZÁCHRANNÝCH PRÁČACH

Informačný systém civilnej ochrany tvorí hlásna služba a informačná služba civilnej ochrany, pričom

- a) hlásna služba zabezpečuje včasné varovanie obyvateľov a vyrozumie osôb činných pri riešení následkov mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození alebo o vzniku mimoriadnej udalosti,
- b) informačná služba zabezpečuje zber, spracovanie, vyhodnocovanie a poskytovanie informácií.

VAROVANIE OBYVATEĽSTVA

Vykonáva sa varovnými signálmi

- a) „**Všeobecné ohrozenie**“ - dvojminútovým kolísavým tónom sirén pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

	VŠEOBECNÉ OHROZENIE	
<i>Tón sirén:</i>	<i>2 - minútový kolísavý tón</i>	

- b) „**Ohrozenie vodou**“ - šesťminútovým stálym tónom sirén pri ohrození ničivými účinkami vody.

	OHROZENIE VODOU	
<i>Tón sirén:</i>	<i>6 - minútový stály tón</i>	

Koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti sa vyhlasuje signálom „**Koniec ohrozenia**“ - dvojminútovým stálym tónom sirén bez opakovania.

	KONIEC OHROZENIA	
<i>Tón sirén:</i>	<i>2 - minútový stály tón</i>	

Varovné signály a signál „Koniec ohrozenia“ sa následne dopĺňajú hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania obyvateľstva sa vykonáva **dvojminútovým stálym tónom sirén** po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase skúšky

prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. Koordináciu preskúšavania týchto systémov vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

ZÁCHRANNÉ PRÁCE

Záchranné práce sú činnosti na záchranu života, zdravia osôb a záchranu majetku, ako aj na ich odsun z ohrozených alebo z postihnutých priestorov. Súčasťou záchranných prác sú činnosti na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti a vytvorenie podmienok na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

Záchranné práce vykonávajú záchranné zložky integrovaného záchranného systému, útvary Policajného zboru a osoby povolane na osobné úkony.

Činnosť pri záchranných prácach obsahuje najmä

- varovanie obyvateľstva a vyznamenanie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou a aj pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác,
- vykonanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území, ktorého cieľom je vyhľadať postihnuté osoby mimoriadnou udalosťou, vyznačiť kontaminované a životu nebezpečné úseky,
- vyslobodzovanie postihnutých osôb z trosiek zničených a narušených budov, vrakov dopravných prostriedkov, ochranných stavieb, zo zaplavených priestorov a z horiacich budov,
- prívod vzduchu a vody osobám v zavalených priestoroch a ochranných stavbách,
- individuálnu ochranu osobám v kontaminovanom priestore a ich odsun z tohto priestoru,
- poskytnutie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotnej starostlivosti zraneným osobám vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení,
- lokalizáciu a likvidáciu požiarov ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
- kontrolu kontaminovania a ožiarovania osôb, kontrolu kontaminovania územia, ovzdušia a budov,
- poskytnutie jódovej a špeciálnej profylaxie,
- hygienickú očistu postihnutých osôb,
- likvidáciu úniku nebezpečných látok a zabránenie ich šíreniu,
- špeciálnu očistu a dezaktiváciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
- dezinfekciu, dezinfekciu a deratizáciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
- reguláciu pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území,
- uzavretie postihnutého územia,
- ochranu postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a následkami mimoriadnej udalosti,
- odsun nezranených osôb z postihnutého územia,
- núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie osôb, ktoré sú následkom mimoriadnej udalosti bez základných životných potrieb,
- poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým a ohrozeným zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty,
- odpojenie poškodených rozvodných sietí a zariadení ohrozujúcich postihnuté osoby, nasadené sily, prostriedky a majetok,
- pozorovanie postihnutého územia a kontrolné merania,
- spevňovanie alebo strhávanie poškodených stavieb, budov a konštrukcií ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
- uvoľňovanie zahataných vodných tokov,
- uvoľňovanie určených cestných komunikácií a železničných tratí, vytvorenie priechodov a prejazdov potrebných na vykonávanie záchranných prác a odsun postihnutých osôb,
- čerpanie a vypúšťanie vody zo zaplavených častí budov a územia, kde sa vykonávajú záchranné práce,
- zachytávanie ropných produktov na vodných tokoch a plochách,

- identifikáciu, odsun a pochovávanie usmrtených osôb,
- uskladňovanie, odsun a likvidáciu kontaminovaného materiálu a ekologickú asanáciu zvyškov nebezpečných látok,
- psychologickú pomoc a duchovnú pomoc.

E. ÚLOHY A OPATRENIA PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI

Po vzniku mimoriadnej udalosti a vyhlásení mimoriadnej situácie sa vykonávajú základné úlohy a opatrenia:

- ***záchranné práce*** silami a prostriedkami z celého územia, na ktorom bola vyhlásená mimoriadna situácia
 - obce, mestá, Okresný úrad Galanta vedú zoznamy využiteľných síl a prostriedkov pri záchranných prácach v rámci svojho územného obvodu,
- ***evakuácia***
 - dotknuté obce, mestá a Okresný úrad Galanta majú pre plánovanú evakuáciu spracované plány evakuácie v zmysle vyhlášky MV SR č. 328/2012 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii,
- ***núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie***
 - obce, mestá a Okresný úrad Galanta majú spracovaný prehľad ubytovacích a stravovacích zariadení využiteľných v prípade mimoriadnej udalosti na zabezpečenie núdzového zásobovania a núdzového ubytovania, ktorý je súčasťou plánu núdzového zásobovania a núdzového ubytovania,
 - podľa potreby, obce uzatvárajú s prevádzkovateľmi ubytovacích a stravovacích zariadení dohody o zabezpečení núdzového zásobovania a núdzového ubytovania,
- ***použitie základných záchranných zložiek integrovaného záchranného systému a ostatných záchranných zložiek integrovaného záchranného systému***
 - základné záchranné zložky integrovaného záchranného systému:
 - Hasičský a záchranný zbor,
 - poskytovatelia záchranej zdravotnej služby,
 - kontrolné chemické laboratóriá civilnej ochrany,
 - Horská záchranná služba,
 - Banská záchranná služba
 - ostatné záchranné zložky integrovaného záchranného systému:
 - Ozbrojené sily Slovenskej republiky,
 - obecné (mestské) hasičské zbory,
 - závodné hasičské útvary,
 - pracoviská vykonávajúce štátny dozor, alebo činnosti podľa osobitných predpisov,
 - jednotky civilnej ochrany,
 - obecná polícia,
 - Slovenský červený kríž,
 - iné právnické osoby a fyzické osoby, ktorých predmetom činnosti je poskytovanie pomoci pri ochrane života, zdravia a majetku.

Pre prípad mimoriadnej udalosti sú fyzické osoby povinné

- a) dodržiavať pokyny okresných úradov, obcí, ako aj iných právnických osôb a fyzických osôb uvedených v § 16 zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane
- b) riadiť sa ich pokynmi na ukrytie a evakuáciu,
- c) vykonávať opatrenia na ochranu potravín, vody, zvierat a krmív, ktoré vlastnia alebo sú im zverené,

- d) plniť úlohy v jednotkách a zariadeniach civilnej ochrany podľa určenia a zaradenia a na plnenie úloh sa vopred pripraviť,
- e) vykonávať časovo obmedzené práce pre civilnú ochranu súvisiace s bezprostrednou ochranou života, zdravia a majetku,
- f) poskytnúť vecné prostriedky, ktoré vlastní alebo užívajú,
- g) poskytnúť potrebné priestory a prostriedky na núdzové ubytovanie osobám postihnutým mimoriadnou udalosťou, ako aj osobám, ktoré vykonávajú záchranné práce.

Povinnosti uvedené pod písm. e), f) a g) nie je fyzická osoba povinná splniť v prípade, ak by tým vystavila vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby alebo ak jej v tom bránia iné dôležité okolnosti.

Mimoriadna situácia sa nevyhlasuje ak bol vyhlásený výnimočný stav alebo núdzový stav. Vtedy sa postupuje podľa osobitného zákona.

F. PODROBNOSTI O TOM, KDE SA DAJÚ ZÍSKAŤ ĎALŠIE INFORMÁCIE SÚVISIACE S PLÁNMI OCHRANY

Podrobnosti a ďalšie informácie súvisiace s plánmi ochrany obyvateľstva je možné získať na obecnom úrade, alebo na Okresnom úrade Galanta, odbor krízového riadenia, na ul. Nová Doba č. 1408/31, alebo na tel. č. 031/7886 124 resp. 0905 237 425.

V prípade povodní úlohy a povinnosti orgánov štátnej správy pri zabezpečovaní ochrany pred povodňami sú dané povodňovým plánom. Obec vykonáva prenesený výkon štátnej správy na úseku ochrany pred povodňami a preto máme vypracovaný „Povodňový plán záchranných prác obce“.

G. ODKAZ NA OBMEDZENIA VYPLÝVAJÚCE Z OCHRANY DÔVERNÝCH INFORMÁCIÍ A UTAJOVANÝCH SKUTOČNOSTÍ

Vyššie zverejnené informácie sú v súlade so zákonom č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. Nevzťahujú sa na ne žiadne obmedzenia vyplývajúce zo zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Verejnosť má možnosť sa vyjadriť k uvedeným informáciám do 30 dní po zverejnení, na Obecnom úrade Kráľov Brod. Opodstatnené pripomienky sa zohľadnia pri aktualizovaní Plánov ochrany obyvateľstva.

Zverejnené dňa: 4. apríla 2012
Dátum poslednej aktualizácie: 18. októbra 2019